

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
ректор Волинського національного
університету імені Лесі Українки

Анатолій ЦЕБОСЬ

«09» квітня 2024 р.

Протокол № 5

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ІСПИТУ

**ДЛЯ УЧАСТІ У КОНКУРСНОМУ ВІДБОРІ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

на основі раніше здобутих рівнів вищої освіти бакалавра (НРК 6),
магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста (НРК 7)

ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 106 – ГЕОГРАФІЯ

**освітньо-професійна програма –
РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК І ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ**

ЛУЦЬК – 2024

Пояснювальна записка

Програма вступного випробування містить найважливіші питання з навчальних дисциплін загальної, професійної та практичної підготовки, а також дисциплін спеціалізації.

На вступному випробуванні абітурієнт повинен продемонструвати передусім розуміння основних законів і закономірностей географічної науки та її практичного значення, перспективи розвитку. Одночасно він повинен показати своє вміння орієнтуватися у фактичному матеріалі, знанні найважливіших джерел, їх поповнення й оновлення, ознайомленості з працями та діяльністю видатних вчених, а також з фундаментальними науковими дослідженнями та періодичними виданнями.

Тематичний виклад змісту

Хімія і фізика геосфер

Предмет і задачі геохімії і геофізики ландшафту. Форми знаходження хімічних елементів, їх роль в геохімії ландшафту. Види, типи міграції хімічних елементів і їх роль в геохімії ландшафтів. Зовнішні і внутрішні чинники міграції хімічних елементів. Середній вміст елементу в земній корі, поняття про кларки, кларк концентрації. Геохімічний фон, геохімічна аномалія, їх роль в геохімії ландшафту. Принципи геохімічних класифікацій хімічних елементів. Періодична система і основний закон геохімії. Етапи формування земної атмосфери. Походження катіонів і аніонів океанічних вод. Походження і хімічний склад двох основних типів океанічних намулів. Поняття біогеохімічного циклу. Поняття таласофільності хімічних елементів, коефіцієнт таласофільності. Поняття геохімічного бар'єру і його роль в геохімії ландшафту. Класифікація геохімічних бар'єрів. Поняття зольних елементів, основні зольні елементи живої речовини. Особливості біологічної міграції хімічних елементів в ландшафтах. Поняття гранично допустимих концентрацій хімічних елементів. Основні вимоги до еколого-геохімічної оцінки стану ландшафтів біосфери. Організація речовини та енергії: основні поняття і процеси. Горизонтальні і вертикальні границі ПТК. Фізичні чинники диференціації геосистем. Чинники хімічного складу ландшафту. Геохімічна класифікація ландшафтів, їх дослідження і картографування. Геохімія лісових ландшафтів. Геохімія ландшафтів хвойно-листяних лісів України. Геохімія степових, пустельних і тундрових ландшафтів. Геохімія азональних ландшафтів. Геохімія ландшафтів Світового океану. Загальні принципи ландшафтно-геохімічної оцінки стану навколишнього середовища. Ландшафтно-геохімічний аналіз стану територій. Принципи і методика

геохімічної класифікації ландшафтів України. Основні риси ландшафтно-геохімічної структури України. Оптика ландшафту. Радіофізика ландшафту. Теплофізика ландшафту.

Загальне землезнавство

Завдання землезнавства на сучасному етапі розвитку суспільства. Коротка історія розвитку загального землезнавства. Землезнавство на сучасному етапі. Механічна взаємодія в планетарних фізико-географічних процесах. Ізоастазія в геосферах. Гравітаційна взаємодія Землі з Місяцем і Сонцем. Основні риси будови Всесвіту. Короткі відомості про планети та інші тіла Сонячної системи. Форма φ розміри Землі. Докази, наслідки, характеристики добового обертання Землі. Час. Річний рух Землі та його наслідки. Шарувата будова Землі. Поняття про земну кору, мантію і ядро Землі, їх фізичний стан, речовинний і хімічний склад. Форми земної поверхні. Рельєф океанічного дна. Атмосфера, її сучасний склад і походження. Будова атмосфери. Поняття про гідросферу. Розподіл окремих складових частин гідросфери. Географічна оболонка як система взаємодіючих компонентів – літосфери, гідросфери, атмосфери і біосфери, нерівнозначність компонентів географічної оболонки Землі. Людство як компонент географічної оболонки. Історія природокористування. Виникнення та еволюція біосфери. Основні компоненти біосфери. Вчення В. І. Вернадського про біосферу. Роль живих організмів в еволюції географічної оболонки. Поняття про ноосферу. Поняття про географічне середовище та його роль у розвитку суспільства. Взаємозв'язок народонаселення з природними ресурсами.

Геологія загальна та історична

Загальне уявлення про будову і склад Землі. Поняття про мінерали і гірські породи. Земна кора. Геологічні методи дослідження земної кори. Геологічне картування. Геологічні процеси. Ендогенні і екзогенні процеси. Денудація. Вік Землі і поняття про геологічний час. Періодизація історії Землі. Основні етапи розвитку геологічних знань. Розвиток геології в Україні. Властивості кристалів. Морфологія мінералів та їх властивості. Поняття про магматизм. Форми залягання інтрузивних порід. Магматичні породи. Вулканізм та його наслідки. Географічне поширення діючих вулканів. Поняття про гіпергенез. Кора вивітрювання. Еолові процеси. Дефляція. Коразія. Еолова акумуляція. Геологічна діяльність атмосферних вод. Загальні відомості про геологічну роботу рік. Руйнівна, переносна і акумулятивна робота озер. Ерозійна діяльність підземних вод. Карстові печери. Суфозія. Руйнівна, транспортна й акумулятивна робота льодовиків. Моренні й водно-льодовикові відклади. Рельєф дна океанів. Руйнівна робота моря. Основні типи гравітаційних процесів. Літогенез і його стадії. Особливості речовинного складу основних порід. Класифікація осадових порід. Типи метаморфізму: катакластичний, контактний, регіональний. Особливості структур метаморфічних порід. Геотектонічні рухи і їх типи.

Елементи залягання верств. Порушене і непорушене залягання. Поняття про землетруси та їх географічне поширення. Континенти і океанічні западини, як найбільш крупні елементи земної кори. Літосферні плити. Стадії розвитку платформ. Геосинклінальні пояси, області і системи. Рифти і рифтові системи. Глибинні розломи. Предмет і завдання палеонтології. Фаціальний аналіз, його завдання і значення. Основні генетичні типи родовищ корисних копалин.

Метеорологія та кліматологія

Предмет, методи і зміст метеорології та кліматології. Радіаційний та тепловий режим кліматичної системи. Підстильна поверхня та її кліматоутворювальне значення. Тепловий режим атмосфери. Вологообіг та його вплив на клімат. Хмари й тумани. Опади й атмосферна електрика. Баричне поле й вітер. Повітряні маси та атмосферні фронти. Загальна циркуляція атмосфери. Пасати та мусони. Особливості атмосферної циркуляції у позатропічних широтах. Поняття про клімат і кліматичну систему. Чинники, що впливають на формування клімату. Класифікація кліматів. Зміни і коливання клімату. Антропогенні зміни клімату. Потепління клімату.

Гідрологія

Гідрологія як наука, її місце у вивченні географічної оболонки. Розподіл води на земній кулі, її кругообіг, властивості та значення. Основні поняття про річки та їх басейни. Гідрографія транскордонних річок. Живлення, водний і рівневий режими річок. Рух води в річках та річковий стік. Термічний і зимовий режими річок. Енергія і робота річок. Річкові наноси. Руслові процеси. Гідрохімічний і гідрологічний режими річок. Господарське значення річок та вплив на їх стік. Гідрологія озер, ставків та водосховищ. Великі і малі водосховища України. Основні аспекти гідрографії, морфометрії та гідрохімії озер, ставків та водосховищ. Гідрологія боліт і льодовиків. Гідрологія підземних вод. Загальні відомості про Світовий океан, рельєф його дна і донні відклади. Хімічний склад і фізичні властивості вод Світового океану. Термічний і льодовий режими океанів і морів. Рівень океанів і морів та хвилювання в них. Припливно-відпливна діяльність і течії в Світовому океані. Водні ресурси землі, материків, України.

Геоморфологія і палеогеографія

Об'єкт, предмет, завдання геоморфології та палеогеографії. Історія розвитку геоморфології. Етапи становлення палеогеографії. Загальні відомості про рельєф Землі. Будова земної кори та її вплив на формування планетарних форм рельєфу. Рельєфоутворююча роль тектонічних рухів. Магматизм і рельєфоутворення. Вивітрювання і формування рельєфу. Флювіальні процеси й створені ними форми рельєфу. Рельєфоутворююча роль гляціальних процесів. Кріогенні процеси і зумовлені ними форми

рельєфу. Аридні процеси й еолова морфоскульптура. Карст і карстова морфоскульптура. Схиліві процеси і рельєф схилів. Берегові процеси і форми рельєфу. Екзогенні процеси на дні океанів і утворювані ними морфоскульптури. Взаємодія морфоструктури і морфоскульптури Землі. Антропогенний рельєф.

Основи раціонального природокористування та охорони природи

Поняття про природокористування, його види, типи та напрямки. Етапи становлення природокористування. Природокористування як основна передумова формування екологічних проблем. Поняття про глобальні та локальні екологічні проблеми. Природні ресурси та природні умови. Наслідки використання атмосферного повітря людством. Проблеми, що пов'язані з водокористуванням. Ресурси Світового океану. Наслідки використання земельних ресурсів. Принципи раціонального використання мінеральних ресурсів. Напрямки і наслідки використання енергоресурсів. Кліматичні та агрокліматичні ресурси. Проблеми лісокористування. Роль фауністичних ресурсів у житті людини. Особливості рекреаційного природокористування. Правові основи природокористування. Напрямки природоохоронної діяльності, принципи її організації. Категорії природоохоронних об'єктів. Економічні аспекти природокористування.

Ландшафтознавство

Історія розвитку ландшафтних ідей і ландшафтознавства. Періоди формування ландшафтознавства. Перспективні напрями та підходи у сучасному ландшафтознавстві. Розвиток ландшафтознавства в зарубіжних країнах. Об'єкт, предмет і завдання ландшафтознавства, його місце в системі географічних наук. Поняття про природні територіальні комплекси. Системний підхід при вивченні ландшафтів. Структура ландшафтознавства. Роль і місце ландшафтознавства в системі підготовки вчителя географії. Географічний ландшафт: зміст поняття. Основні закономірності диференціації географічної оболонки. Ландшафтна сфера Землі. Історія дослідження ландшафтної сфери Землі. Структура ландшафтної сфери. Фізико-географічне районування. Сучасна схема фізико-географічного районування України. Просторова структура ландшафтів. Основні поняття та положення просторової структури ландшафтів. Ландшафтна структура гірських територій. Функціонування, динаміка і розвиток ландшафтів. Інваріант. Антропогенні зміни ландшафтів. Стійкість ландшафтів до антропогенних впливів. Розвиток та саморозвиток ландшафтів. Парагенетичні ландшафти. Ландшафтні зв'язки. Аквальні ландшафти. Класифікація водних ландшафтів. Структура підводного ландшафту. Фізико-географічне районування Світового океану. Ландшафти України. Рівнинні ландшафти України. Гірські ландшафти України.

Теорія і методологія географічної науки

Поняття про унікальність, методи та методологію географічних досліджень. Структура методології дослідження в географії. Використання фундаментальної методології в ході географічних досліджень. Загальнонаукові та конкретно наукові підходи в географії. Історичний, літературний, порівняльний та термінологічний підходи. Системний підхід та особливості застосування системного аналізу. Системні об'єкти в географії. Екологічний підхід та його розуміння представниками географічної науки. Суть ландшафтного підходу. Традиційні методи географічних досліджень: територіальний, типологічний, комплексний та хорологічний. Структура географічної науки. Ієрархія географічних знань. Аналіз основних вчень, теорій, концепцій. Найбільш поширені гіпотези. Закони та закономірності в географії. Географічна термінологія.

Основи суспільної географії

Об'єкт дослідження суспільної географії. Предмет дослідження суспільної географії. Суть поняття «територіальна організація суспільства». Структура суспільної географії. Періодизація розвитку світової суспільної географії. Історія розвитку української суспільної географії. Поняття про науковий метод. Групи методів дослідження у суспільній географії. Концепція територіальних структур. Типи територіальної структури за Г. Лаппо. Суть поняття «суспільно-географічне положення». Типізація суспільно-географічного положення. Суть поняття «територіальний (географічний) поділ праці». Суть понять «суспільно-географічне районування» та «суспільно-географічний район». Географічне середовище, як сфера існування людини. Географічний детермінізм та посибілізм. Суть понять «культура» та «цивілізація». Світові та регіональні цивілізації. Охарактеризувати основні геополітичні моделі.

Фізична географія материків і океанів

Вступ до фізичної географії світу. Природа Атлантичного океану. Особливості природи Північного Льодовитого океану. Індійський океан. Тихий океан. Північні материки. Євразія. Географічне положення материка та поділ на частини світу. Тектонічна будова та геологічна історія материка Євразія. Рельєф Європи та сучасні геоморфологічні процеси. Клімат і поверхневі води. Природна зональність та фізико-географічні відмінності Європи. Палеогеографія та сучасний рельєф Азії. Клімати Азії та кліматичні ресурси. Поверхневі води Азії. Сучасні ландшафти та фізико-географічне районування Азії. Північна Америка. Тектоніка і рельєф материка. Типи кліматів та кліматичне районування. Поверхневі води та їх використання. Ландшафти Північної Америки та їх охорона. Південні материки. Тропічні материки і Океанія. Геологічна історія і тектоніка материків південної півкулі. Рельєф материка Південна Америка. Кліматичні особливості материка Південна Америка. Поверхневі води материка Південна Америка. Природна зональність та багатство органічного світу

Південної Америки. Фізико-географічні відмінності та сучасні ландшафти на материк Південна Америка. Рельєф і корисні копалини Африки. Клімат Африки та агрокліматичні ресурси. Поверхневі води материка Африка. Ґрунтово-рослинний покрив та природна зональність на материк Африка. Рельєф Австралії та сучасні геоморфологічні процеси. Клімат і поверхневі води Австралії. Диференціація ландшафтно-оболонки на материк Австралія. Природа островів Океанії. Антарктида. Відкриття материка та географічні особливості материка. Клімат та фізико-географічні відмінності природи материка Антарктида. Українські дослідження на материк Антарктида.

Регіональна економічна і соціальна географія

Становлення та розвиток РЕ та СГ в системі географічних наук. Наукові підходи до типології країн. Класифікація країн світу за географічним положенням, площею, чисельністю населення, формою державного устрою, формою правління. Наукові підходи до типізації країн за рівнем соціально-економічного розвитку. Соціально-економічна характеристика країн Західної, Північної, Південної та Центрально-Східної Європи. Соціально-економічна характеристика Німеччини, Франції, Великобританії, Італії. Західноєвропейська інтеграція як класичний варіант регіональної класичної інтеграції. Соціально-економічна характеристика країн Південно-Західної Азії. Соціально-економічна характеристика країн Південної Азії. Соціально-економічна характеристика країн Південно-Східної Азії. Соціально-економічна характеристика країн Східної Азії. Соціально-економічна характеристика Японії, Китаю, нових індустріальних країн Південно-Східної і Східної Азії. Соціально-економічна характеристика країн Північної Америки – США і Канади. Соціально-економічна характеристика країн Латинської Америки. Соціально-економічна характеристика Мексики, Бразилії, Аргентини. Соціально-економічна характеристика Андських країн. Соціально-економічна характеристика країн Центральної Америки. Соціально-економічна характеристика країн Північної, Західної, Центральної, Східної, Південної Африки. Соціально-економічна характеристика країн Австралії та Океанії. Регіональні відмінності країн світу. Економічні інтеграційні процеси та союзи Європи, Азії, Америки. Політичні союзи країн світу.

Картографія з основами геодезії

Топографічна карта. Поняття про масштаб топографічних карт. Умовні знаки топографічних карт та планів. Системи координат для визначення положення точок земної поверхні. Кути орієнтування. Математична основа топографічних карт. Цифрові топографічні карти та плани. Вимірювання довжин ліній на місцевості. Вимірювання горизонтальних та вертикальних кутів на місцевості. Визначення висот точок на місцевості. Визначення планових координат точок на місцевості. Топознімання місцевості. Картографія. Географічна карта. Класифікація карт. Історичні аспекти розвитку картографії. Геодезична основа і масштаби карт. Картографічні

проекції. Координатні сітки. Розграфлення, номенклатура, рамки і компонування карт. Картографічна генералізація. Способи картографічного зображення, об'єктів і явищ на картах. ГІС-картографування. Картографічний метод дослідження. Картометричні і морфометричні дослідження. Математико-статистичний аналіз і математико-картографічне моделювання.

Ґрунтознавство з основами географії ґрунтів

Розвиток ґрунтознавства в Україні. Місце та роль ґрунту в природі й діяльності людини. Морфологічна будова ґрунту. Основні морфологічні ознаки генетичних горизонтів. Ґрунтоутворюючі породи та їх категорії. Фізичні властивості ґрунтів і порід. Гумус: склад, властивості. Органо-мінеральні сполуки в ґрунті. Груповий та фракційний склад гумусу. Екологічне значення гумусу та регулювання його вмісту. Склад ґрунтових колоїдів та їх головні ознаки. Природа та види поглинальної здатності ґрунтів. Чинники і закономірності природної родючості ґрунтів. Підвищення родючості та окультурювання ґрунтів. Поняття про чинники ґрунтоутворення. Роль живих організмів у ґрунтоутворенні. Клімат як чинник ґрунтоутворення, його характерні особливості. Водний режим ґрунтів. Роль у ґрунтоутворенні материнської породи, рельєфу місцевості. Значення віку і господарської діяльності людини у ґрунтоутворенні. Загальна схема ґрунтоутворення. Концепція елементарних ґрунтоутворних процесів та їх характеристика. Тип ґрунтоутворення. Закономірності розміщення ґрунтів на земній поверхні. Основи ґрунтово-географічного районування Ґрунтово-географічне районування та загальна схема ґрунтового покриття України. Тундрові глейові ґрунти. Підзолисті ґрунти тайгово-лісової зони. Дерново-підзолисті ґрунти. Болотні ґрунти. Дернові ґрунти. Ґрунтовий покрив суббореальних лісових областей. Коричневі ґрунти. Сіро-коричневі ґрунти. Ґрунти субтропічних напівпустель і пустель. Ґрунти постійно вологих тропічних лісів. Класифікація та властивості алювіальних ґрунтів.

Біогеографія

Основні поняття біогеографії. Предмет біогеографії і зв'язок з іншими науками. Основи біоценології. Межі ареалу та його формування. Гіпотези розповсюдження організмів. Флористичні регіони суходолу. Фауністичні регіони суходолу. Зонально-регіональні види флори України. Зонально-регіональні види фауни України. Біоми суходолу. Особливості флори і фауни тундри. Ліси помірних широт. Загальна характеристика біому степу. Трав'янисті біогеоценози помірних і субтропічних широт. Ліси і чагарники субтропічного поясу. Біогеоценози пустель і напівпустель. Біогеографічне районування біому саван. Постійно-вологі ліси екваторіального, субекваторіального і тропічного поясів. Біогеографічне районування Світового океану. Біологічна структура океану. Висотна поясність. Інтразональні біогеоценози.

Фізична географія України

Географічне положення України, кордони. Геологічна та геоморфологічна будова та ресурси надр. Орографія та гіпсометрія. Кліматичні умови та ресурси. Поверхневі та підземні води. Чорне та Азовське море. Ґрунтовий, рослинний покрив і тваринний світ. Несприятливі фізико-географічні процеси та шляхи боротьби з ними. Рівнинні ландшафтні структури: зона мішаних хвойно-широколистяних лісів, зона широколистяних лісів, лісостепова та степова зона (північностепова, середньостепова та сухостепова). Гірські ландшафтні структури: Українські Карпати, Кримські гори та їх фізико-географічні області.

Економічна і соціальна географія України

Політико- та економіко-географічне положення України. Адміністративно-територіальний устрій України. Чисельність та розміщення населення. Національний склад. Трудові ресурси та зайнятість населення. Загальна характеристика господарства. Економічний потенціал. Промисловість. Паливно-енергетичний комплекс. Металургійний комплекс. Машинобудівний комплекс. Хімічно-лісовий комплекс галузей України. Промисловість будівельних матеріалів. Легка, харчова промисловість. Агропромисловий комплекс. Транспорт. Соціальна сфера. Україна і світове господарство. Зовнішні економічні зв'язки. Економічне районування України. Характеристика економічних районів: Донецького, Придніпровського, Північно-Східного, Столичного, Центрального, Подільського, Карпатського, Північно-Західного, Причорноморського.

Соціальна географія

Становлення та історія розвитку соціальної географії. Концепції соціального простору та соціального часу, соціальногеографічного процесу та соціогеосистем. Методи та організація соціально-географічних досліджень. Географія соціально-демографічного розвитку, праці та міграційної поведінки населення. Соціальна географія міст та сільської місцевості. Географія культури. Географія освіти і науки. Географія охорони здоров'я. Географія відпочинку та розваг. Географія соціальних негараздів. Географія рівня та якості життя населення. Стратегії соціального розвитку території.

Географія сільського господарства та агробізнесу

Агропромислова інтеграція – важливий напрямок аграрної політики, засіб вирішення продовольчої проблеми. Поняття про АПК, його роль в господарстві України. Теоретико-методологічні основи формування АПК. Структура АПК. Теоретико-методичні основи функціонування агропромислового комплексу (АПК). Умови і фактори формування агропромислового комплексу України. Сільське господарство як основа АПК. Функціональні зв'язки АПК: зовнішні і внутрішні. Ознаки типізації

АПК. Основні методи розміщення АПК. Особливості територіальної організації і комплексно-пропорційного розвитку основних сфер АПК. Оцінка галузевої структури АПК (на прикладі України) та основні проблеми цього розвитку. Географія зернопромислового комплексу. Географія цукробурякового комплексу. Географія рослинницько-продуктових підкомплексів. Географія тваринницькопродуктових підкомплексів. Територіальна і управлінська структура АПК. Роль зовнішніх економічних зв'язків у розвитку АПК. Управління АПК України

Історична географія з основами етногеографії

Історична географія як навчальна та наукова дисципліна. Часові особливості розвитку ретроспективної географії. Історична географія первісної доби. Поява людини сучасного типу. Історична географія Стародавніх цивілізацій. Історична географія Середніх віків. Ранній новий час. Історична географія епохи Великих географічних відкриттів. Відкриття Нового світу. Історична географія епохи Великих географічних відкриттів. Розширення ойкумени в Африці, Азії, Австралії та Океанії. Історична географія Нового часу. Західна Європа. Історична географія Нового часу. Азія. Історична географія Нового часу. Америка, Африка, Австралія і Океанія. Господарство світу у міжвоєнний період. Історична географія Новітнього часу. Формування сучасної політичної карти світу. Поняття про етнос та етнічні процеси. Культурно-господарська адаптація етносів до природних умов. Етногенез українського народу. Етнолінгвістичний склад населення світу.

Географія населення з основами демографії

Теоретико-методологічні основи географії населення. Історія демографічної думки в Україні. Чисельність населення та методи його обліку. Відтворення населення та його історичні типи. Статеві і вікові структури населення. Трудові ресурси та їх використання. Національний та етнічний склад населення. Розселення населення. Міське розселення. Сільське розселення. Система розселення України. Міграції населення. Розселення українців та в світі.

Географія Волинської області

Волинь: історико-географічний аспект. Фізико-географічні дослідження Волині. Геолого-тектонічна будова Волинської області. Корисні копалини Волинської області. Рельєф Волинської області. Клімат Волинської області. Поверхневі і підземні води Волинської області. Ґрунтовий покрив Волинської області. Рослинний і тваринний світ Волинської області. Ландшафти Волинської області. Мінерально-сировинні ресурси Волинської області. Водні ресурси Волинської області. Земельні ресурси Волинської області. Лісові ресурси Волинської області. Фауністичні ресурси Волинської області. Рекреаційні ресурси Волинської області. Охорона навколишнього

середовища та раціональне використання природних ресурсів у Волинській області. Демографічна ситуація у Волинській області. Промисловість Волинської області. Сільське господарство Волинської області. Транспортна система області. Культурно-освітній комплекс області. Внутрішня торгівля Волинської області. Зовнішньоекономічні зв'язки області.

Географічний моніторинг

Моніторинг як система оцінювання і прогнозування майбутнього стану довкілля. Принципи класифікації моніторингу довкілля. Моніторинг атмосферного повітря. Моніторинг поверхневих вод. Моніторинг стану ґрунтів. Моніторинг довкілля на основі спостережень за біологічними об'єктами. Державна система моніторингу в Україні, її характеристика та основні завдання. Екологічна експертиза в Україні. Форми екологічної експертизи. Державне регулювання та управління в галузі екологічної експертизи. Здійснення державної екологічної експертизи діючих підприємств та документації з впровадження нової техніки, технології, матеріалів і речовин. Екологічний аудит в Україні. Види екологічного аудиту. Правові та організаційні аспекти екологічного аудиту. Порядок проведення екологічного аудиту, його висновки. Проведення екологічного аудиту на об'єкті. Оформлення документації на проведення екологічного аудиту. Договір про проведення екологічного аудиту. Висновки і рекомендації екологічного аудиту.

Географічне моделювання і прогнозування

Методи, методика, способи та принципи складання моделей географічних явищ та процесів, геосистем різного таксономічного рангу. Класифікація моделей в географії. Моделі глобального розвитку. Основні вихідні поняття прогнозування. Актуальність прогнозування. Класифікація прогнозів. Методи географічного прогнозування. Особливості довго- та короткострокових прогнозів. Експертні методи прогнозування. Фактографічні методи прогнозування. Використання статистичних методів та комп'ютерних технологій у географічних дослідженнях. Рівні математизації географічної науки. Моделювання та аналіз складних географічних систем та їх використання в практичній діяльності. Математико-статистичні методи при складанні географічних моделей. Інтуїтивні (експертні) або якісні методи. Формалізовані методи, статистичні методи, методи аналогій, екстраполяцій. Географічні основи прогнозування. Класифікація географічних прогнозів. Метеорологічні прогнози. Гідрологічні прогнози. Прогнози стихійних природних явищ та надзвичайних екологічних ситуацій. Ландшафтно-геохімічне прогнозування. Фізико-географічне прогнозування. Методи геоекологічного прогнозування. Медико-екологічне прогнозування. Економіко-географічне прогнозування. Роль і значення моделювання і прогнозування в географії.

Методи прикладних досліджень

Основні вимоги та послідовність етапів виконання наукових досліджень. Вибір теми. Закон Інгве. Планування процесу дослідження. Організаційні форми досліджень: експедиційна і стаціонарна. Основні етапи географічних досліджень. Методи ландшафтних досліджень. Об'єкти досліджень. Дослідження фацій. Точка, основні види точок. Закладання точок. Робота на основних точках. Дослідження урочищ. Знаходження та розмежування урочищ. Додаткові спостереження на точках в урочищах. Середньомасштабні зйомки. Ключові ділянки. Стаціонарні та напівстаціонарні дослідження. Географічні стаціонари. Напівстаціонарні дослідження (мікрокліматичні та геохімічні). Дослідження водних об'єктів. Гідрогеологічні дослідження – вчення про методи і прийоми вивчення гідрогеологічних умов. Польові економіко-географічні дослідження. Основні методи економіко-географічних досліджень. Польові методи досліджень. Дослідження сільськогосподарського підприємства. Виробнича структура і спеціалізація. Показники глибини спеціалізації. Дослідження промислового підприємства. Загальна (паспортна) характеристика підприємства (видобувної та обробної) промисловості. Дослідження транспортних пунктів і вузлів. Активні, пасивні та транзитні залізничний вузли. Дослідження міста. Загальна програма обстеження міста. Дослідження адміністративного району. Завдання і методи дослідження. Основні етапи вивчення району. Комплексні прикладні географічні дослідження. Основні напрямки комплексних прикладних географічних досліджень

Техніко-економічні основи виробництва

Сировинно-матеріальне забезпечення промислових технологій. Основні процеси гірничого виробництва. Добування паливних ресурсів. Виробництво електроенергії. Металургійний комплекс. Чорна металургія. Технологічні основи виробництва кольорових металів. Технології виробництва машин та устаткування. Основи технологій виробництва у хімічній промисловості. Виробництво кислот та мінеральних добрив. Інтегральний потенціал території. Виробництво полімерів, канчуків, гум та виробів із них. Нафтопереробна промисловість. Технології виробництва у деревообробній промисловості. Основи виробництва будівельних матеріалів. Технології галузей легкої промисловості. Технології виробництва у харчовій промисловості. Основи сільськогосподарського виробництва. Система рослинництва. Система тваринництва. Поняття про територіально-виробничі комплекси. Сучасна система енерговиробничих циклів.

Політична географія з основами геополітики

Об'єкт, предмет та завдання політичної географії. Геополітика: основні підходи до визначення. Багатополярна модель сучасного світу, її ознаки. Сучасна політична карта світу, етапи її формування. Міжнародні організації, їх типи і роль у світовій геополітичній організації світу. Державний устрій.

Типи державного устрою країн світу. Монархія. Типи монархій, їх поширення у світі. Республіка. Типи республік, їх поширення у світі. Типи політичних режимів, географія політичних режимів у світі. Федеративні держави, їх політико-територіальний поділ. Типи федерацій у світі. Електоральна географія. Основні напрями та методи досліджень в електоральній географії. Пропорційна і змішана виборчі системи в країнах світу. Геополітичне та політико-географічне положення України. Державний устрій України. Політико-географічне районування. Тенденції розвитку адміністративно-територіального поділу України.

Рекреаційна географія

Вітчизняні дослідження в галузі рекреаційної географії. Зміст понять рекреація, туризм, рекреаційні ресурси, вільний час, рекреаційні потреби, Рекреаційна освоєність території, рекреаційне навантаження. Передумови становлення і розвитку рекреації. Основні функції рекреації. Поняття рекреаційної діяльності і рекреаційних потреб суспільства. Структурні особливості рекреаційної діяльності. Класифікація рекреаційної діяльності. Інституційні рівні управління рекреаційною галуззю. Рекреація й охорона навколишнього природного середовища. Територіальна рекреаційна система. Рекреаційне районування та його мета. Визначення поняття рекреаційного району, його характерні властивості. Ознаки рекреаційних районів і методика їх виділення. Таксономічні одиниці рекреаційного районування. Характеристика рекреаційних районів світу. Міжнародні рекреаційні потоки. Туристсько-рекреаційне районування, прийняте Всесвітньою Туристською Організацією. Рекреаційні ресурси України, їх види і загальна характеристика. Потенціал рекреаційних ресурсів України, сучасний рівень його використання. Характеристика рекреаційних ресурсів та екскурсійних об'єктів України.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Аріон О. В., Купач Т. Г., Дем'яненко С. О. Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства : Навчально-методичний посібник. Київ, 2017. 226 с.
2. Атлас хмар: наочний посібник / уклад.: І. М. Нетробчук, В. В. Горбач. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 70 с.
3. Байрак Г. Р. Методи геоморфологічних досліджень. Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 292 с.
4. Барановський М. О. Економічна та соціальна географія України: реальний сектор економіки: навч. посіб. Ніжин: Видавець Лисенко М. М. 2018. 376 с.
5. Барський Ю. М., Пугач С. О. Просторовий аналіз сучасної територіальної реформи у Волинській області. Економічний форум. 2017. № 3. С. 44–50.
6. Білецький Ю. В., Забокрицька М. Р. Методичні рекомендації до вивчення екологічної експертизи і аудиту у дисципліні «Географічний моніторинг». Луцьк, 2019. 48 с.
7. Білецький М. І., Ванда І.В., Котик Л.І. Соціальна географія: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 328 с.
8. Білецький Ю. В. Біогеографія: Методичні рекомендації до практичних занять з курсу для студентів географічного факультету. Луцьк, 2020. 75 с.
9. Біогеографія: навчальний посібник / О. В. Іщук, М. М. Світельський, М. І. Федючка, С. І. Матковська, Т. В. Пінкіна, В. Д. Соломатіна; за заг. ред. О. В. Іщук. Херсон: Олді-плюс, 2019. 336 с.
10. Боблях С. Р., Мельник В. С., Мельнійчук М. М., Ігнатюк Р. М. Відновлювальні джерела енергії. Монографія. Луцьк: Волинський національний університет ім. ЛесіУкраїнки, 2012. 227 с.
11. Божидай І. І. Агропромисловий комплекс України: структура та основні поняття. *Агросвіт*. 2019. № 21. С. 107–113.
12. Божидай І. І. Аналіз сільськогосподарської галузі України. *Ефективна економіка*. 2018. № 9. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>
13. Булигін С. Ю., Вітвіцький С. В. Охорона ґрунтів в агроландшафтах: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2017. 442 с.
14. Вальчук-Оркуша О. М., Ситник О. І. Метеорологія з основами кліматології: навч. посіб. Умань: ВПЦ «Візаві», 2015. 224 с. URL: http://library.vspu.edu.ua/polki/akredit/kaf_3/valchuk5.pdf
15. Вегеш М. Політична географія і геополітика. Методичні рекомендації для студентів спеціальності «Публічне управління та адміністрування» / Видання друге, змінене і доповнене. Ужгород, 2022. 108 с.
16. Веклич Ю. М. Геологічний морфо-літогенез та методологічні аспекти його дослідження: монографія. Київ: УкрДГРІ, 2018. 254 с.
17. Веремеєнко С. І., Шевчук М. Й. Ґрунтознавство: навчальний посібник / за ред. д. с.-г наук, проф. С. І. Веремеєнка. Рівне: НУВГП, 2015. 300 с.

18. Вимірювання метеорологічних величин: наочний посібник / уклад.: Ірина Нетробчук. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 128 с.
19. Влах М. Р., Котик Л. І. Теорія і методологія географічної науки: навч. посібн. для самостійної роботи студентів. Ч. 1. Семінарські заняття. Тести. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2019. 122 с.
20. Влах М. Р., Котик Л. І. Теорія і методологія географічної науки: навч. посібн. для самостійної роботи студентів. Ч. 2. Допоміжні навчальні матеріали. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2019. 138 с.
21. Влах М. Р., Котик Л. І. Теорія і методологія географічної науки: навч. посібн. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2019. 344 с.
22. Вовк О. П. Лабораторні роботи з геології загальної та історичної (мінерали). Методичні вказівки студентам географічного факультету. Луцьк: ФОП Іванюк В. П., 2018. 59 с.
23. Вовк О. П. Лабораторні роботи з геології загальної та історичної (породи). Методичні вказівки студентам географічного факультету. Луцьк: ФОП Іванюк В. П., 2018. 38 с.
24. Вовк О. П. Лабораторні роботи з геології загальної та історичної (структурна та історична геологія). Методичні вказівки студентам географічного факультету. Луцьк: ФОП Іванюк В. П., 2019. 51 с.
25. Вовк О. П., Десятник В. В., Курепа Я. С. Польова практика з геології. Методичні вказівки студентам географічного факультету. Луцьк: ФОП Іванюк В. П., 2017. 48 с.
26. Вовк О., Мельничук М., Саванюк С. Основні проблеми видобутку бурштину у Волинській області. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Географічні науки. 2019. № 9 (393). С. 17–27.
27. Вовк О., Чижевська Л., Стрій Д. Географія поширення родовищ дорогоцінних та напівдорогоцінних мінералів Волині. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Географічні науки. 2020. № 5 (409). С. 18–22.
28. Гадзало Я. Вітчизняне сільське господарство в сучасних умовах: виклики та шляхи їх подолання. Київ, 2023. 58 с.
29. Ганущак М. М., Тарасюк Н. А. Водний чинник в розвитку і функціонуванні природно-антропогенних комплексів басейну р. Стир: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 236 с.
30. Гнатюк Р., Зінько Ю. Аналіз і природоохоронна оцінка морфологічної різноманітності рельєфу Західної України. *Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій*. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2012. С. 219–225.
31. Гожик А. П., Байсарович І. М., Зінченко О. В., Шнюков С. Є. Геохімія зони гіпергенезу. Київ, 2018. 110 с. URL: http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/Geochemistry_of_hypogenesis.pdf
32. Гудзеляк І. І. Географія населення: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 126 с.

33. Гудзеляк І. Політична географія: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 180 с.
34. Денисик Г. І. Антропогенне ландшафтознавство: навчальний посібник. Частина II. Регіональне антропогенне ландшафтознавство. Вінниця: Вінницька обласна друкарня, 2015. 332 с.
35. Етнографія України: курс лекцій: навч. посібник. Умань: Візаві, 2019. 148 с.
36. Забалуєв В. О. та ін. Охорона ґрунтів і відтворення їх родючості. Навчальний посібник / [Забалуєв В. О., Балаєв А. Д., Тараріко О. Г., Тихоненко Д. Г., Дегтярьов В. В., Тонха О. Л., Піковська О. В., Гавва Д. В., Жернова О. С., Козлова О. І.]. / за ред. д-рів с.-г. н., проф. В. О. Забалуєва та В. В. Дегтярьова. Харків: Стиль-издат, 2017. 348 с.
37. Забокрицька М. Р. Конспект лекцій з курсу «Гідрологія». 1 Змістовий модуль. Луцьк. 2021. 36 с.
38. Забокрицька М. Р. Методичні рекомендації з вивчення моніторингу якості поверхневих вод у курсі «Географічний моніторинг». Луцьк, 2020. 50 с.
39. Загальне землезнавство. Книга 1: навчальний посібник / авт.-уклад. О. Д. Лаврик. Умань: ПП Жовтий О. О., 2014. 112 с.
40. Загальне землезнавство. Книга 2: навчальний посібник / уклад. О. Д. Лаврик, О. І. Ситник, В. В. Цимбалюк. Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. 214 с.
41. Іщук С. І., Гладкий О. В. Соціальна та економічна географія. Теорія та методологія. Київ: Знання, 2015. 335 с.
42. Карпюк З. К., Фесюк В. О. Природоохоронні мережі Волинської області: монографія. Луцьк: Терен, 2021. 212 с.
43. Карпюк З. К., Фесюк В. О., Антипюк О. В. Природно-заповідний фонд Волинської області: альбом-каталог. Київ: ТОВ «ОК–ПОЛІГРАФ», 2018. 136 с.
44. Карпюк З. К. Значення локальних екомереж у структурі регіональної екологічної мережі Волинської області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів*: матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. / за ред. Ю. М. Барського, В. Й. Лажніка, 12–14 квітня 2024 р. Луцьк: ФОП Мажула Ю. М., 2024. С. 157–159.
45. Карпюк З. К., Фесюк В. О. Розробка локальної екомережі Луцької міської територіальної громади: особливості та проблеми. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Геологія. Географія. Екологія, 2023. Вип. 59. С. 284–297. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2023-59-21>. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/23685>
46. Ковальчук А. І., Ковальчук І. П. Атласне картографування річково-басейнових систем: монографія/за ред. проф. І. П. Ковальчука. Львів: Простір-М, 2018. 348 с.

47. Ковальчук І. П. Динаміка сучасних геоморфологічних процесів: стаціонарні дослідження. *Фізична географія і геоморфологія*. Київ: ВГЛ «Обрії», 2016. Вип. 2(82). С. 16–22.
48. Ковальчук І. П., Ковальчук А. І., Ковальчук І. В., Царик Л. П., Павловська Т. С., Пилипович О. В. Концептуальні засади досліджень геоекологічного стану річково-басейнових систем та їх цифрового атласного картографування. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: Географія. Тернопіль: СМП «Тайп». № 2 (55). 2023. С. 4–16.
49. Ковальчук М. С. Геологія і геоморфологія (геологічні процеси): навч. посібник. Київ: НАУ, 2018. 148 с.
50. Ковальчук М. С., Довгінка У. С. Геологія і геоморфологія: навч. посібник. Київ: НАУ, 2017. 236 с.
51. Корнус А. О. Картографія з основами топографії та геодезії: методичні вказівки до виконання лабораторних робіт та контролю самостійної роботи студентів. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 44 с.
52. Король П. П. Вища геодезія. Сфероїдна геодезія: навчально-методичне видання. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2018. 48 с.
53. Король П. П. Картографічний метод дослідження: навчально-методичне видання. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2018. 59 с.
54. Король П. П. Картографічні проєкції. Ч.1. Циліндричні проєкції: довідник. У 6-й ч. Луцьк: ПП Іванюк, 2017. 145 с.
55. Король П. П. Картографічні проєкції. Ч.2. Псевдоциліндричні проєкції: довідник. У 6-й ч. Луцьк: ПП Іванюк, 2019. 256 с.
56. Король П. П. Перспективні напрямки розвитку математичної картографії. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали III Міжнар. наук-практ. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 11–12 квітня 2019 р.)* / за ред. Ю.М. Барського, С. О. Пугача. Луцьк, 2019. С. 11–12.
57. Котляр Ю. В. Історична географія. Спецкурс з історії: навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 216 с.
58. Кравців С. С. Войтків П. С., Кобелька М. В. Картографія: навчальний посібник. (2-ге видання, виправлене і доповнене). Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2020. 191 с.
59. Кузик С., Котик Л., Ванда І. Регіональна економічна і соціальна географія світу (розвинені країни): навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 148 с.
60. Кузишин А. Суспільно-географічний аналіз електорального поля західноукраїнського регіону. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: географія. 2019. Т. 47. Випуск 2. С. 59–66.
61. Кузьмішина І. Флора і рослинність України. Курс лекцій. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2016. 152 с.

62. Кукурудза С., Блажко Н. Біогеографія: навч.-метод. посібник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2012. 102 с.
63. Кутовий С. С., Забокрицька М. Р., Ковальчук С. І. Практикум з гідрології. Ч. 1. Гідрологія річок. Луцьк. 2021. 76 с.
64. Лажник В., Пугач С. Просторовий аналіз особливостей розселення населення Волинської області з використанням центрографічного методу. *Часопис соціально-економічної географії*. 2017. Вип. 22. С. 111–117.
65. Мащенко О. М. Геоморфологія. Ч.1. Рельєфоутворення: навч. посіб. для студ. спец. «Географія». Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2015. 53 с.
66. Мезенцева Н. І., Трусій О. М. Географія аграрно-промислового комплексу: навч.-метод. посіб. Київ: ВПЦ Київський університет, 2016. 92 с.
67. Мельнійчук М. М., Білецький Ю. В., Стельмах В. Ю. Загальне землезнавство: методичні рекомендації до практичних занять для студентів географічного факультету за спеціальностями 106 «Географія» ОП «Географія», 103 «Науки про Землю» ОП «Гідрологія» та 014 «Середня освіта» ОП «Географія. Економіка». Луцьк, 2021. 203 с.
68. Мельнійчук М. М., Білецький Ю. В., Стельмах В. Ю. Загальне землезнавство: робочий зошит географічної номенклатури для студентів географічного факультету і факультету біології та лісового господарства денної та заочної форм навчання за спеціальностями: 106 «Географія»; 103 Науки про Землю освітньої програми Гідрологія; 014.07 Середня освіта(Географія), за освітньою програмою «Середня освіта. Географія. Економіка»; 014. Середня освіта (Природничі науки). Луцьк: 2021. 48 с.
69. Мельнійчук М. М., Білецький Ю. В., Чабанчук В. Ю. Загальне землезнавство: Методичні рекомендації до практичних занять для студентів географічного факультету за спеціальностями 106 «Географія», 103 «Науки про Землю» та 014 «Середня освіта». Луцьк, 2019. 191 с.
70. Мельнійчук М. М., Білецький Ю. В. Методи прикладних досліджень. Методичні рекомендації до практичних занять. Луцьк, 2020. 168 с.
71. Мельнійчук М. М., Горбач В. В., Горбач Л. В. Особливості використання водних ресурсів Волинської області та їх екологічний стан у сучасних умовах. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*, серія «Геологія. Географія. Екологія». Харків, 2021. Вип. № 54 С. 306–315.
72. Метеорологія та кліматологія: текст лекцій / уклад.: М. В. Сарапіна. Харків: НУЦЗУ, 2016. 207 с.
73. Міхелі С. В. Фізична географія Євразії: навч. посібник. Київ: Перун, 2019. 286 с.
74. Міхелі С. В. Фізична географія Північної Америки: навч. посібник. Київ: Перун, 2019. 284 с.

75. Міщенко О. В. Водні джерела Волинської області в структурі сакрального ландшафту. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Географія*. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. Вип. 3, № 72. С. 88–93. <http://doi.org/10.17721/1728-2721.2018.72.15>
76. Міщенко О. В. Еколого-господарська оцінка сучасного стану ландшафтів Волинської області. *Природа Західного Полісся та прилеглих територій: зб. наук. пр. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки*. 2016. № 13. С. 19–24.
77. Міщенко О. В. Ландшафти Волинської області. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Географія*. Тернопіль: СМП «Тайп». № 2 (Вип. 41). 2016. С. 72–77.
78. Міщенко О. В. Ландшафтознавство: курс лекцій. Луцьк: Вежа-друк, 2018. 100 с.
79. Міщенко О. В. Рекреаційна географія: курс лекцій. Луцьк: Вежа-друк, 2020. 122 с.
80. Мольчак Я. О., Ільїн Л. В., Фесюк В. О., Мисковець І. Я. Загальне землезнавство. Підручник. Луцьк, ІВВ ЛНТУ, 2017. 385 с.
81. Некос С. В. Методичні рекомендації до курсу «Загальне землезнавство». Харків: Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, 2022. 144 с.
82. Нетробчук І. М. Метеорологія та кліматологія: конспект лекцій. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 108 с.
83. Нетробчук І. М. Фізична географія України: конспект лекцій. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 95 с.
84. Нетробчук І. М. Фізична географія України: мет. рек. до практ. робіт. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 36 с.
85. Нетробчук І. М. Фізична географія України: мет. рек. до сам. роб. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 32 с.
86. Нетробчук І. М., Вдовичук І. І. Мікрокліматичні особливості міста Луцьк. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія «Географічні науки»*. 2017. № 9 (358). С. 15–22.
87. Нетробчук І. М., Самолюк І. В. Поширення мінеральних лікувальних вод в Україні. *Географія та туризм*. 2017. Вип. 41. С. 190–200.
88. Немець Л. М. Суспільна географія: сучасні виклики, реалії, перспективи. *Регіон 2018: стратегія оптимального розвитку*. Матеріали міжнародної науковопрактичної конференції (м. Харків, 8 – 9 листопада 2018 р.). Харків, 2018. С. 37–42.
89. Остапчук С. М. Картографія: відкрий свою «terra incognita». Навчальний посібник [Електронне видання]. Рівне: НУВГП, 2019. 315 с.
90. Павловська Т. С. Географія Волинської області в кросвордах: робочий зошит для виконання самостійної роботи. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 40 с.

91. Павловська Т. С. «Геоморфологія і палеогеографія»: робочий зошит для виконання практичних робіт із курсу (метод. розробка для студ. географ. ф-ту). Луцьк: Вежа-Друк, 2017. 80 с.
92. Павловська Т. С. Географія Волині: практикум. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 104 с.
93. Павловська Т. С. Географія Волині: роб. зош. для виконання сам. роботи. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 32 с.
94. Павловська Т. С. Географія Волинської області: навч. посіб. /за ред. проф. І. П. Ковальчука. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 212 с.
95. Павловська Т. С. Геоморфологія в кросвордах: робочий зошит для виконання самостійної роботи. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 48 с.
96. Павловська Т. С. Робочий зошит для виконання самостійної роботи з курсу «Геоморфологія і палеогеографія»: метод. розробка для студ. географ. ф-ту. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 36 с.
97. Павловська Т. С., Бенедюк В. В., Григор'єва Н. В. Географічне краєзнавство у закладах загальної середньої освіти: навч. посіб. Луцьк: ФОП Мажула Ю. М., 224 с.
98. Павловська Т. С., Ковальчук І. П. Геоморфологія: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 348 с.
99. Павловська Т. С., Пархомук О. В., Нікон О. Є. Тривалість і часові рамки кліматичних сезонів на метеостанції Маневичі (Волинська область). *Географія та туризм: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди (м. Харків, 28 лютого – 1 березня 2023 р.)* / за заг. ред. Муромцевої Ю. І. Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2023. С. 209–215.
100. Павловська Т. С., Федонюк М. А., Рудик О. В. Температурний режим повітря у Волинській області: хронологічний та хорологічний аспекти. *Географічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 1. С. 39–48. DOI <https://doi.org/10.32782/geochasvnu.2023.1.04>
101. Павловська Т. С., Білецький Ю. В., Ступницька М. М. Тривалість і часові рамки кліматичних сезонів на метеостанції Світязь. *Сучасна наука та освіта Волині: зб. матеріалів наук.-практ. онлайн-конф. (м. Луцьк, 20 листопада 2020 р.)*/упоряд., голов. ред. О. Ю. Ройко. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. С. 181–182.
102. Павловська Т. С., Нікон О. Є. Багаторічна (1977–2020 рр.) динаміка показників відносної вологості повітря у Волинській області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції* / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 12–14 квітня 2024 р. Луцьк: ФОП Мажула Ю. М., 2024. С. 55–58.
103. Павловська Т. С., Семенюк О. І., Мерчук В. І. Річний режим тривалості сонячного саява у Волинській області на початку XXI сторіччя. *Сучасна*

- наука та освіта Волині: зб. матеріалів наук.-практ. онлайн-конф. (м. Луцьк, 20 листопада 2020 р.)/упоряд., голов. ред. О. Ю. Ройко. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. С. 183–184.*
104. Павловська Т. С., Ковальчук І. П., Рудик О. В. Болотні екосистеми у структурі природно-заповідної мережі Волинської області. *Фізична географія та геоморфологія*. Київ, 2015. Вип. 3 (79). С. 67–77.
 105. Павловська Т., Бенедюк В., Лисюк Т., Бакалейко В. Сучасні особливості розвитку видовищно-розважальних закладів міста Луцька. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. № 1 (405). С. 79–85.
 106. Павловська Т., Білецький Ю., Степанюк І. Геоморфологічні дослідження Волинської області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Луцьк, 9–10 квітня 2020 р.)/за ред. Ю. М. Барського, С. О. Пугача*. Луцьк, 2020. С. 82–84.
 107. Павловська Т., Поручинська І., Поручинський В. Сучасна демографічна ситуація у Волинській області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали II Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конференції (19–20 квітня 2018 р., м. Луцьк)/за ред. Ю. М. Барського, С. О. Пугача*. Луцьк: Волиньполіграф, 2018. С. 65–67.
 108. Павловська Т., Рудик О., Макаруч І. Поводження з відходами у Волинській області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали III Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (м. Луцьк, 11–12 квіт. 2019 р.)/за ред. Ю. М. Барського, С. О. Пугача*. Луцьк, 2019. С. 93–96.
 109. Павловська Т., Теслюк С., Камець Ю. Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами Волинської області. *Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки в країнах Європи та Азії: зб. наук. праць XIV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. Переяслав-Хмельницький, 2019 р.* С. 44–47.
 110. Патійчук В., Забокрицька М., Нетробчук І., Саванюк С. Аналіз основних проблем використання водойм Волинської області у рекреаційній діяльності. *Науковий вісник СНУ імені Лесі Українки. Серія «Географічні науки»*. 2019. № 9 (393). С. 149–158.
 111. Петлін В. М., Біланюк В. І. Теоретичне обґрунтування виникнення катастрофічних явищ у геосистемах. *Людина та довкілля. Проблеми неоекології*. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2017. № 1–2 (27). С. 9–16.
 112. Петлін В. М. Гармонія організованості природних територіальних систем: монографія. Луцьк: Вид. центр Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, 2019. 516 с.
 113. Петлін В. М. Закономірності ієрархічної організованості природних територіальних систем. *Наукові записки Сумського державного педагогічного університету імені А. М. Макаренка. Географічні науки*. Суми, 2018. Вип. 9. С. 106–114.

114. Петлін В. М. Ієрархії природних територіальних систем: монографія. Луцьк: ПрАТ «Волинська обласна друкарня», 2018. 476 с.
115. Петлін В. М., Міщенко О. В. Прикладне ландшафтознавство: підручник. Луцьк: Вежа-друк, 2021. 328 с.
116. Петлін В. М., Фесюк В. О., Карпюк З. К. Регіональна екомережа Волинської області. *Український географічний журнал*. 2021. № 2. С. 31–41. <https://doi.org/10.15407/ugz2021.02.031>
117. Погорільчук Н. М. Динамічна геоморфологія: навчальний посібник. Київ, 2022. 75 с.
118. Політична географія (програма курсу, тематика лекційних та семінарських занять, завдання для самостійної роботи, програмові вимоги): Навчально-методичний посібник для студентів спеціальностей «політологія», «міжнародні відносини» (освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»). Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2017. 46 с.
119. Полянський С. В. Ґрунтознавство з основами географії ґрунтів: курс лекцій. Луцьк: Іванюк В. П., 2020. 123 с.
120. Полянський С. В. Ґрунтознавство з основами географії ґрунтів: понятійно-термінологічний словник. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 156 с.
121. Полянський С. В. Дефляційні процеси на ґрунтах Волинської області. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Серія «Екологія», вип. 12. Харків: Харківський нац. ун-т, 2015. № 1147. С. 81–86.
122. Полянський С. В. Ґрунтознавство з основами географії ґрунтів: конспект лекцій. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2020. 115 с.
123. Поручинський В. І., Поручинська І. В., Слащук А. М. Огляд основних екологічних загроз урбанізованого середовища регіонів України. *Наукові записки СумДПУ імені А. С. Макаренка*. Географічні науки: збірник наукових праць. Суми, 2018. Вип. 9. С. 95–100.
124. Потапова А. Г. Економічна та соціальна географія України: практикум. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2018. 82 с.
125. Потапова А. Г., Краснопольська Н. В., Барський Ю. М. Модернізація освітнього комплексу Волинської області: монографія. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2020. 118 с.
126. Потапова А. Г., Краснопольська Н. В., Питель О. В. Чинники розміщення продуктивних сил регіону (на прикладі Волинської області). *Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту*. 2018. № 22. С. 108–115.
127. Потапова А., Краснопольська Н. Економічний потенціал Волинської області: монографія. Луцьк: Волиньполіграф, 2016. 174 с.
128. Природничі проблеми національної безпеки України у викликах новітньої історії: монографія/за ред. Г. І. Рудька, В. В. Стецюка. Київ – Львів – Гейдельберг – Малага – Чернівці: Букрек, 2019. 504 с.

129. Пугач С., Маковецька Л. Просторові особливості функціонування мережі громадського транспорту м. Луцьк Волинської області. *Природа Західного Полісся та прилеглих територій*. 2019. № 16. С. 144–147.
130. Сегіда К. Ю., Паталашка О. О. Географія населення з основами демографії: методичні рекомендації до аудиторної та самостійної роботи студентів бакалавріату другого курсу спеціальності 103 Науки про Землю освітньої програми «Географії». Харків, 2018. 82 с.
131. Сивий М. Я. Геологія: Підручник. Тернопіль, ФОП Осадца Ю. В., 2019. 337 с.
132. Соціальна географія: підручник / за ред. Л. Немець та К. Мезенцева. Київ: Фенікс, 2019. 304 с.
133. Стафійчук В. І. Політична географія світу: Навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с.
134. Стецюк В., Ковальчук І. Рельєф земної поверхні та його белігеративні властивості. *Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій*. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2017. № 1(07). С. 10–25.
135. Сучасний екологічний стан та перспективи екологічно безпечного стійкого розвитку Волинської області: колективна монографія / В. О. Фесюк, С. О. Пугач, А. М. Слащук [та ін.]; за ред. В. О. Фесюка. Київ: ТОВ „Підприємство ВІ ЕН ЕЙ”, 2016. 316 с.
136. Сюткін С. І. Політична географія: навчальний посібник. Суми: ВПП «Фабрика друку», 2017. 120 с.
137. Тарасюк Н. А., Ничая О. О. Сільські селитебні ландшафти Волинської області: сучасний стан та шляхи збалансованого розвитку: монографія. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2021. 186 с.
138. Тарасюк Н. А., Цвид-Ендрю Н. В. Фізична географія материків і океанів. Ч. 1. Світовий океан: навчально-методичний комплекс. Луцьк, 2016. 186 с.
139. Топчієв О. Г., Мальчикова Д. С., Яворська В. В. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 370 с.
140. Фесюк В. О. Географічне моделювання і прогнозування: конспект лекцій. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2020. 132 с.
141. Фесюк В. О. Географічне моделювання і прогнозування: методичні рекомендації. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2020. 112 с.
142. Фесюк В. О., Мельник В. І. Кількісна оцінка взаємозв'язку скидів забруднених стоків і якості води в річці. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія «Екологія»*. 2019. № 4. С. 43–50.
143. Фесюк В. О., Пінчук Р. О. Теоретико-методологічні основи кількісної оцінки екологічної оптимізації водокористування міст. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія «Екологія»*. 2019. № 4. С. 51–57.

144. Філоненко І. М. Основи демографії. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 110 с.
145. Хільчевський В. К., Винарчук О. О., Забокрицька М. Р. Методичні рекомендації з вивчення гідролого-гідрохімічних умов регіональних басейнових систем (на прикладі Дністра). Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2014. 71 с.
146. Хільчевський В. К., Гребінь В. В., Забокрицька М. Р. Застосування положень Водної рамкової директиви Європейського Союзу для типології гідрографічної мережі України. *Українська географія: сучасні виклики*. Збірник наукових праць. Київ: Прінт-Сервіс, 2016. Т. I. С. 109–110.
147. Хільчевський В. К., Забокрицька М. Р., Кравчинський Р. Л. Екологічна стандартизація та запобігання впливу відходів на довкілля: навчальний посібник. К. ВПЦ «Київський університет». 2019. 192 с.
148. Хільчевський В. К., Забокрицька М. Р., Кравчинський Р. Л. Екологічна стандартизація та запобігання впливу відходів на довкілля: Навчальний посібник. Київ: ВПЦ «Київський університет». 2016. 192 с.
149. Хільчевський В. К., Забокрицька М. Р., Кравчинський Р. Л. Основні засади управління якістю водних ресурсів та їхня охорона: навч. посібник Київ: ВПЦ «Київський університет», 2015. 154 с.
150. Хільчевський В. К., Осадчий В. І., Курило С. М. Регіональна гідрохімія України. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2019. 343 с.
151. Цепенда М. М. Суверенні держави світу: суспільно-географічний довідник. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2018. 226 с.
152. Чижевська Л. Т. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з курсу «Основи раціонального природокористування і охорони природи». Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2016. 65 с.
153. Чижевська Л. Т. Сучасний стан і перспективи раціонального використання порушених земель у Волинській області. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Географічні науки. 2017. с. 125–129.
154. Чижевська Л., Бушук С., Давидюк В. Перспективні напрямки використання сапропелевих ресурсів Волинської області. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки*. Луцьк, 2020. № 5 (409). С. 29–33.
155. Чижевська Л., Качаровський Р., Шкарупелова І. Ерозійні процеси в межах Волинської області: передумови прояву та закономірності поширення на сучасному етапі. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки*. Луцьк, 2020. № 1 (405): Серія: Географічні науки. С. 48–55.
156. Шаблій О. І. Суспільна географія. У двох книгах. Книга перша. Проблеми теорії, історії та методики дослідження. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2015 р. 814 с.

157. Шаблій О. І. Суспільна географія: у двох кн. Книга друга. Проблеми українознавства, регіоналістики і краєзнавства. Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2015. 706 с.
158. Щодра О. Історична географія України від найдавніших часів до кінця XVIII століття. Львів, 2016. 296 с.
159. Яроменко О. В., Павловська Т. С. Історико-географічні аспекти трансформації поселенської мережі Волинської області. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку регіонів: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Рівне, 3 квітня 2020 року)/МЕГУ ім. акад. С. Дем'янчука*. Рівне: РВЦ МЕГУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2020. С. 132–136.
160. Bayrak G., Teodorovych L. Geological and geomorphological objects of the Ukrainian Carpathians' Beskid Mountains and their tourist attractiveness. *Journ. Geology, Geography and Geoecology*. 2020. № 29 (1). p. 16–29. DOI 10.15421/112002
161. Bezsmertniuk T., Melnyichuk M. Horbach L., Horbach V. The Impact of Tourism on the Socio-Economic Development of Volyn Region. *Journal of Environmental Management and Tourism*, (Volume XIII, Summer), 2022. 4(60): 966–974. DOI:10.14505/jemt.v13.4(60).05
162. Fedoniuk M., Kovalchuk I., Zhdaniuk B., Fedoniuk V. and Pavlovska T. Use of multispectral satellite imagery to monitor erosion on the Volyn Upland. *XIV international scientific conference „Monitoring of geological processes and ecological condition of the environment”*. 10–13 November 2020, Kyiv, Ukraine. Publisher: European Association of Geoscientists & Engineers. DOI: <https://doi.org/10.3997/2214-4609.202056062>.
163. Fesyuk V. O., Moroz A. I., Chyzhevska L. T., Karpiuk Z. K., Polianskyi S. V. Burned peatlands within the Volyn region: state, dynamics, threats, ways of further use. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*. 2020. Vol. 29, No 3. P. 483–494. DOI: 10.15421/112043
164. Fesyuk V., Moroz I., Kirchuk R., Polianskyi S., Fedoniuk M. Soil degradation in Volyn region: current state, dynamics, ways of reduction. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*. 2021. Vol. 31. № 2. P. 492–500. DOI : 10.15421/112121.
165. Khilchevskyi V., Grebin V., Dubniak S., Zabokrytska M., Bolbot H.. Large and small reservoirs of Ukraine. *Journal of Water and Land Development*. 2022. No. 52 (I–III). 101-07. DOI: 10.24425/jwld.2022.140379
166. Khilchevskyi V., Grebin V., Zabokrytska M., Zhovnir V., Bolbot H., Plichko L. Hydrographic characteristic of ponds distribution in Ukraine – Basin and regional features. *Journal of Water and Land Development*. 2020. No. 46 (VII-X). p. 140-145. DOI: 10.24425/jwld.2020.134206
167. Kovalchuk I. P., Pavlovska T. S., Rudyk O. V., Biletskyi Y. V., Hashynska V. V. Analysis and cartographic modeling of the structure of the land fund in Horokhiv district of Volyn region. *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель: науково-виробничий журнал*. 2018. № 2. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Zemleustriy/article/view/11472/10048>

168. Pasichnyk M. P., Khilchevskiy V. K., Ilyin L. V., Zabokrytska M.R., Ilyina O. V.. Research of the state of lake systems in Volyn region with the use of satellite images. *Conference Proceedings «Geoinformatics: Theoretical and Applied Aspects 2021»*. European Association of Geoscientists & Engineers. Vol. 2021. P. 1-6. DOI: 10.3997/2214-4609.2020geo107
169. Pavlovska T. S., Kovalchuk I. P., Biletskyi Yu. V., Rudyk O. V. and Henaliuk R. M. Dynamics of erosion-accumulation processes along the stream bed of Turiya river (Kovel hydropost). *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель: науково-виробничий журнал*. 2019. № 4. С. 82–91. DOI: 10.31548/zemleustriy2019.04.09.
170. Pavlovska T. S., Pohrebskyi T. H., Golub G. S., Poruchynsky V. I. Urban population of Volyn region: resettlement and dynamics. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Геологія. Географія. Екологія»*. Харків, 2019. Вип. 50. С. 148–158. DOI: <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2019-50-11>.
171. Vasyl O. Fesyuk, Iryna A. Moroz, Larysa T. Chyzhevska, Zoia K. Karpiuk, Serhii V. Polianskyi. Burned peatlands within the Volyn region: state, dynamics, threats, ways of further use. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*. 29 (3), 2020, 483–494.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

На фаховому випробуванні за кожну правильну відповідь (виконане завдання) вступнику нараховується певна кількість балів, яка зростає пропорційно до кількості та правильності виконаних завдань. Оцінювання знань вступників здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів. Абітурієнт розв’язує 20 тестових завдань.

Результати виконання завдань дозволяють виявити рівень підготовки вступника:

1 рівень (високий): 200–180 балів виставляється вступникам, які в повному обсязі виконали завдання (тестові завдання), продемонстрували обізнаність з усіма поняттями, фактами, термінами; адекватно оперують ними при розв’язанні завдань; виявили творчу самостійність, здатність аналізувати факти, які стосуються наукових проблем. Усі завдання (тестові завдання) розв’язані (виконані) правильно, без помилок.

2 рівень (середній): 179–160 балів виставляється за умови достатньо повного виконання завдань (тестових завдань). Розв’язання завдань має бути правильним, логічно обґрунтованим, демонструвати творчо-пізнавальні уміння та знання теоретичного матеріалу. Разом з тим, у роботі може бути допущено декілька несуттєвих помилок.

3 рівень (достатній): 159–140 балів виставляється за знання, які продемонстровані в неповному обсязі. Вони, зазвичай, носять фрагментарний характер. Теоретичні та фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Відчувається, що

вступник недостатньо обізнаний з матеріалом джерел із навчальної дисципліни та не може критично оцінити наукові факти, явища, ідеї.

4 рівень (низький): 139–100 балів виставляється за неправильну або поверхневу відповідь, яка свідчить про неусвідомленість і нерозуміння поставленого завдання. Літературу з навчальної дисципліни вступник не знає, її понятійно-категоріальним апаратом не володіє. Відповідь засвідчує вкрай низький рівень володіння програмним матеріалом.

Голова фахової атестаційної комісії

Юрій БАРСЬКИЙ

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Олег ДИКИЙ